

ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА ТРАНСПОРТУ
Кафедра «ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

ПРАВИЛА І БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Лектор	<i>Старший викладач Волошко Т.П.</i>
Семестр	<i>3 (4)</i>
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Кількість кредитів	<i>5,0</i>
Форми контролю	<i>Залік</i>
Аудиторні години	<i>60 годин (30 год лекцій, 30 год практичних)</i>

Загальний опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни: надати майбутнім фахівцям знання з правил дорожнього руху, безпеки дорожнього руху, основи керування автотранспортними засобами; знати можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх запобігання; причини виникнення несправностей, способи їх виявлення та усунення; характер впливу кліматичних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху.

Завдання навчальної дисципліни: вивчити правила дорожнього руху, основи керування автотранспортними засобами, правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правила експлуатації транспортних засобів при використанні їх в сучасних дорожніх умовах.

Компетентності, на розвиток яких спрямована навчальна дисципліна:

1. Здатність усвідомлювати необхідність дотримання правил та вимог з організації безпеки дорожнього руху.
2. Здатність організовувати та забезпечувати безпечні технології перевезень вантажів та пасажирів.
3. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку дорожнього руху у виробничих умовах.

Після вивчення навчальної дисципліни «Правила і безпека дорожнього руху» студент здатний буде продемонструвати наступні результати навчання:

ДРН 1. Розробляти, планувати та впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних перевезень.

ДРН 2. Розробляти і впроваджувати різні види перевезень вантажів та пасажирів з врахуванням вимог правил та безпеки дорожнього руху.

ДРН 3. Знаходити рішення щодо оптимізації параметрів безпечності руху транспортних засобів.

ДРН 4. Оцінювати ефективність прийнятих рішень з безпеки дорожнього руху в транспортних технологіях..

Методи викладання, що пропонуються:

Лекції, практичні заняття, групова робота, інтерактивні заняття.

Тематика лекційних занять:

1. Загальні положення. Основні поняття та терміни. Обов'язки та права учасників дорожнього руху.
2. Дорожні знаки.
3. Дорожня розмітка і дорожнє обладнання.
4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника.

5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів.
6. Проїзд перехресть. Нерегульовані перехрестя.
7. Регульовані перехрестя.
8. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального користування та залізничних переїздів.
9. Особливі умови руху.
10. Перевезення людей та вантажів.
11. Вимоги до технічного стану та обладнання транспортних засобів. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.
12. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.
13. Органи керування автомобілем та користування ним.
14. Керування автомобілем в обмежених проїздах.
15. Керування автомобілем у транспортному потоці.
16. Керування автомобілем на перехрестях та пішохідних переходах.
17. Керування автомобілем за складних дорожніх умов.
18. Керування автомобілем за особливих умов.
19. Керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.
20. Особливості керування легкового автомобіля з автоприцепом дозволеною максимальною масою до 750 кг.
21. Удосконалення майстерності водіння.
22. Експлуатаційні властивості автомобіля та його керованість.
23. Дорожні умови та їх вплив на керованість автомобіля.
24. Дорожньо-транспортні пригоди.

Тематика (практичних, лабораторних) занять:

1. Правила дорожнього руху. Загальні положення. Основні поняття та терміни
2. Правила дорожнього руху. Обов'язки та права учасників дорожнього руху.
3. Правила дорожнього руху. Дорожні знаки. Попереджувальні знаки.
4. Правила дорожнього руху. Знаки пріоритету, наказові знаки.
5. Правила дорожнього руху. Заборонні знаки.
6. Правила дорожнього руху. Інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків.
7. Правила дорожнього руху. Дорожня розмітка. Горизонтальна розмітка. Вертикальна розмітка.
8. Правила дорожнього руху. Регулювання дорожнього руху. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника.
9. Правила дорожнього руху. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів.
10. Правила дорожнього руху. Проїзд перехресть. Нерегульовані перехрестя.
11. Правила дорожнього руху. Регульовані перехрестя.
12. Правила дорожнього руху. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального користування та залізничних переїздів.
13. Правила дорожнього руху. Особливі умови руху.
14. Правила дорожнього руху. Перевезення людей та вантажів.
15. Правила дорожнього руху. Вимоги до технічного стану та обладнання транспортних засобів. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.
16. Правила дорожнього руху. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.

17. Основи безпеки дорожнього руху. Органи керування автомобілем та користування ним.
18. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем в обмежених проїздах.
19. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем у транспортному потоці.
20. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем на перехрестях та пішохідних переходах.
21. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем за складних дорожніх умов.
22. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем за особливих умов.
23. Основи безпеки дорожнього руху. Керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.
24. Основи безпеки дорожнього руху. Особливості керування легкового автомобіля з автопричепом дозволеною максимальною масою до 750 кг.
25. Основи безпеки дорожнього руху. Удосконалення майстерності водіння.
26. Основи безпеки дорожнього руху. Експлуатаційні властивості автомобіля та його керованість.
27. Основи безпеки дорожнього руху. Дорожні умови та їх вплив на керованість автомобіля.
28. Основи безпеки дорожнього руху. Дорожньо-транспортні пригоди.

Рекомендована література

Базова

1. Фоменко О.Я., Раціборинський Б.Л., Гусар В.Є. Правила дорожнього руху України: коментар у малюнках: автошкола (коментар у малюнках). Київ : УКРСПЕЦВИДАВ, 2025. 112 с.
2. О. В. Степанов, Н. О. Семченко, О. О. Холодова, Т. В. Волобуєва, В. М. Сирота. Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини : монографія / за. заг. ред. О. В. Степанова. — Харків: Вид-во «Естет Принт». 2021. 288 с. ISBN 978-617-95124-0-7
3. Венгер А. С., Волобуєва Т. В. Організація дорожнього руху : навчальний посібник. Одеса : ОАДК ОНПУ, 2020. 187 с.
4. Організація та безпека дорожнього руху: Підручник / О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін.: за. заг. ред. В. П. Поліщук. — К., Знання України, 2014. — 467 с.

Допоміжна

5. Управління дорожнім рухом на регульованих перехрестях у містах: монографія Є. Ю. Форнальчик, І. А. Могила, В. Е. Трушевський, В. В. Гілевич: за. заг. ред. Є.Ю. Форнальчика. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 236 с.
6. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець.-Х.: ХНАДУ, 2013. – 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Єдиний сайт із державними тестами. Правила дорожнього руху [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://green-way.com.ua/uk>. – Назва з екрана.